

UZASADNIENIE

wyroku łącznego Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie IX Wydział Karny z dnia 1 września 2016 r.

M. G. został skazany następującymi wyrokami:

1) Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 10 marca 2004 roku, sygn. akt II K 1787/03/K za popełnione w dniu 29 sierpnia 2003 roku przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności i 80 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności na okres 4 lat próby, zaliczając na poczet kary grzywny okres zatrzymania w dniach 29 i 30 sierpnia 2003 roku, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 17 marca 2005 roku, sygn. II Ko 221/05/K zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności zaliczając na poczet tejże kary okres zatrzymania w dniach 29 i 30 sierpnia 2003 roku;

Dowód: dane o karalności (k. 15 – 18),

odpis wyroku II K 1787/03/K (k. 37),

odpis postanowienia II Ko 221/05/K (k. 37a),

2) Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 25 listopada 2014 roku, sygn. akt IX K 742/14/K za:

- popełnione w dniu 12 maja 2014 roku przestępstwo z art. 62 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

- popełnione w dniu 12 maja 2014 roku przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

- popełnione w dniu 17 lipca 2014 roku przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności i 180 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda,

w miejsce których to jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczono wobec skazanego karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby i zaliczeniem na poczet kary grzywny okresu tymczasowego aresztowania od dnia 17 lipca 2014 roku do dnia 5 sierpnia 2014 roku i od dnia 22 sierpnia 2014 roku do dnia 26 września 2014 roku, przy czym postanowieniem z dnia 13 listopada 2015 roku, sygn. akt II Ko 3636/15/K zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary łącznej pozbawienia wolności zaliczając na poczet tejże kary okres tymczasowego aresztowania od dnia 17 lipca 2014 roku do dnia 6 sierpnia 2014 roku oraz od dnia 21 sierpnia 2014 roku do dnia 26 września 2014 roku (co wyłożono postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 24 maja 2016 roku, sygn. akt II Ko 549/16/K);

Dowód: dane o karalności (k. 15 – 18),

odpis wyroku IX K 742/15/K (k. 25),

odpis postanowienia II Ko 3636/15/K (k. 26a),

odpis postanowienia II Ko 549/16/K (k. 26b),

3) Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 17 lipca 2015 roku, sygn. akt IX K 107/15/K za:

- popełniony w nocy z 26 na 27 września 2014 roku i w dniu 6 października 2014 roku ciąg przestępstw z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

- popełnione w nocy z 27 na 28 września 2014 roku przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

- popełnione w nocy z 28 na 29 września 2014 roku przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności;

- popełnione w nocy z 2 na 3 października 2014 roku przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności,

w miejsce których to jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczono wobec skazanego karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania w dniu 3 października 2014 roku i od 6 października 2014 roku do 6 marca 2015 roku;

Dowód: dane o karalności (k. 15 – 18),

odpis wyroku IX K 107/15/K (k. 27),

4) Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 11 sierpnia 2015 roku, sygn. akt II K 1335/09/K za:

- popełnione w dniu 4 sierpnia 2009 roku przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

- popełnione w dniu 6 sierpnia 2009 roku przestępstwo z art. 62 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności,

w miejsce których to jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczono wobec skazanego karę łączną 1 roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby;

Dowód: dane o karalności (k. 15 – 18),

odpis wyroku II K 1335/09/K (k. 40),

5) Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 20 maja 2016 roku, sygn. akt IX K 172/16/K za:

- popełnione w dniu 19 kwietnia 2015 roku przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;

- popełnione w okresie od 16 do 17 czerwca 2015 roku przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

w miejsce których to jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczono wobec skazanego karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności zaliczając na jej poczet okres zatrzymania w dniach 19, 20 i 21 kwietnia 2015 roku oraz w dniach 28 i 29 czerwca 2015 roku;

Dowód: dane o karalności (k. 15 – 18),

odpis wyroku IX K 172/16/K (k. 30).

M. G. nie był karany za przestępstwa innymi wyrokami. Spośród wyżej wymienionych wyroków pięciu wyroków wykonaniu podlegają cztery ostatnie, przy czym wyrokiem przedostatnim (II K 1335/09/K) wymierzono karę pozbawienia wolności stosując warunkowe zawieszenie jej wykonania.

Dowód: dane o karalności (k. 15 – 18),

opinia o skazanym (k. 19).

Sąd zważył co następuje:

Przepis art. 569 § 1 kpk stanowi, że jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, którą prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami różnych sądów, właściwy do wydania wyroku łącznego jest sąd, który wydał ostatni wyrok skazujący lub łączny w pierwszej instancji, orzekający kary podlegające łączeniu. Zasady łączenia kar w wyrokach łącznych zostały zmienione z dniem 1 lipca 2015 roku na mocy ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz 396). Zgodnie z treścią art. 85 kk w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 roku Sąd orzekał karę łączną, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Zgodnie natomiast z treścią art. 85 § 1 i 2 kk w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 roku Sąd orzeka karę łączną jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, przy czym podstawą orzeczenia kary łącznej są kary lub kary łączne wymierzone oraz podlegające wykonaniu (z modyfikacją wynikłą z art. 89, dotyczącą kar z warunkowym zawieszeniem ich wykonania). Zatem wedle regulacji obowiązującej przed 1 lipca 2015 roku zachodziłby zbieg przestępstw, za które skazano trzema wyrokami (IX K 742/14/K, IX K 107/15/K, II K 1335/09/K), gdyż dopiero po popełnieniu ich wszystkich zapadł pierwszy wyrok skazujący w dniu 25 listopada 2014 roku (IX K 742/14/K), przy czym nie podlegałyby łączeniu kary jednostkowe wymierzone za przestępstwa ostatnim z tych wyroków (II K 1335/09/K), a to z racji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej tamtym wyrokiem kary (będzie jeszcze o tym mowa poniżej). Natomiast wedle regulacji obowiązującej od 1 lipca 2015 roku istniała możliwość objęcia wyrokiem łącznym kar orzeczonych czterema ostatnimi wyrokami (IX K 742/14/K, IX K 107/15/K, II K 1335/09/K, IX K 172/16/K), gdyż wszystkie one podlegają wykonaniu, przy czym kara łączna orzeczona wyrokiem II K 1335/09/K została orzeczona z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, co powoduje, iż reguły intertemporalne nakazywały nieobjęcie jej wyrokiem łącznym (jak wspomniano, będzie o tym mowa poniżej). Zarazem wykonanie pierwszej z kar orzeczonych powyższymi czterema wyrokami rozpoczęto 24 lipca 2015 roku (k. 19), a skazany wszystkie przestępstwa popełnił przed tą datą, co oznacza, że nie zachodzą podstawy nieobjęcia karą łączną wskazane w art. 85 § 3 i 3a kk. W tej sytuacji, przy wyborze, które z norm stosować (czy te obowiązujące przed, czy od 1 lipca 2015 roku) Sąd sięgnął do przejściowego przepisu art. 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz 396), który stanowi, iż nowych przepisów o łączeniu kar nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. A w niniejszej sprawie ostatnie prawomocne skazanie miało miejsce na podstawie wyroku z 20 maja 2016 roku (IX K 172/16/K), a więc już znacznie po dniu wejścia w życie nowelizacji i to ostatnie skazanie ukształtowało potrzebę orzeczenia kary łącznej, gdyż kara nim objęta – jak wykazano powyżej – podlega łączeniu według przepisów obowiązujących od 1 lipca 2015 roku.

Po rozstrzygnięciu, które przepisy miały stać się podstawą orzeczenia kary łącznej, Sąd musiał jeszcze pochylić się nad wspomnianą powyżej kwestią, czy kara ta może obejmować karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania orzeczoną wyrokiem II K 1335/09/K. Tu znów należy wskazać, że w stanie prawnym obowiązującym przed 1 lipca 2015 roku taka możliwość była wykluczona w sytuacji, gdy warunkowo zawieszona kara pozbawienia wolności dotyczyła czynów popełnionych w dniach 4 i 6 sierpnia 2009 roku. Ponieważ łączenie kar na zasadzie absorpcji jest wyjątkiem, który nie znajduje zastosowania do niniejszej sprawy, toteż kara łączna pozbawienia wolności – gdyby miała objąć również karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania orzeczoną w sprawie II K 1335/09/K – to byłaby wyższa niż kara łączna pozbawienia wolności nieobjęta kary orzeczonej w sprawie II K 1335/09/K. Jednocześnie nie tylko wysokość tak ukształtowanej kary łącznej, ale też właściwości i warunki osobiste skazanego oraz dotychczasowy sposób życia (oznaczony licznymi wyrokami skazującymi) nie dawałyby podstaw do warunkowego zawieszenia kary łącznej pozbawienia wolności. Oznacza to, że sytuacja nieobjęcia niniejszym wyrokiem łącznym kary z wyroku

II K 1335/09/K jest dla niego korzystniejsza (odbywanie niższej kary), niż w sytuacji, która by nastąpiła po objęciu kary z wyroku II K 1335/09/K karą łączną bezwzględnego pozbawienia wolności. A zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego ukształtowanym jeszcze pod rządami przepisów obowiązujących do 8 czerwca 2010 roku (patrz np. postanowienie z dnia 4 listopada 2003 roku, sygn. akt V KK 233/03): brak warunków do wydania wyroku łącznego w rozumieniu art. 572 kpk, to nie tylko brak przesłanek materialnoprawnych określonych w art. 85 kk, niezbędnych do orzeczenia kary łącznej, lecz również sytuacja, w której wydanie wyroku łącznego byłoby możliwe po rozwiązaniu wcześniej orzeczonej kary łącznej, ale zastosowanie połączenia innych niż poprzednio kar nie byłoby dla skazanego korzystniejsze. Wprawdzie od 8 czerwca 2010 roku stan prawny zmienił się o tyle, że obecnie nie jest już w tej kwestii wykluczone orzekanie na niekorzyść skazanych, ale – zgodnie z regułą wyrażoną w art. 4 § 1 kk – zmiana ta dotyczy czynów popełnionych od 8 czerwca 2010 roku (tak wyroki Sądu Najwyższego: z 14 czerwca 2011 roku, sygn. IV KK 159/11, z 5 kwietnia 2013 roku, sygn. IV KK 401/12, z 7 listopada 2014 roku, sygn. II KK 284/14). A ponieważ powyższa analiza dotyczy czynów skazanego popełnionych przed tą datą (w sierpniu 2009 roku), to Sąd nie mógł orzec skazanemu wyższej kary łącznej pozbawienia wolności wskutek objęcia nią kary warunkowo zawieszanej. Taka możliwość zaistniałaby dopiero, gdyby czyny skazanego, za które wymierzono mu kary wyrokiem II K 1335/09/K zostały popełnione od 8 czerwca 2010 roku. Dopiero wtedy weszła w życie nowelizacja przełamująca dotychczas obowiązującą zasadę, że wyrok łączny może być orzeczony wyłącznie na korzyść skazanego, a z kolei nowelizacja obowiązująca od 1 lipca 2015 roku w art. 89 – 89a § 1 kk wręcz podała swoisty instruktaż obejmowania wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Tyle, że te nowe regulacje nie zmieniły reguły intertemporalnej z art. 4 § 1 kk, a ta – wyłożona w wyżej przytoczonych judykatach Sądu Najwyższego – zabrania jakkolwiek zwiększać wymiar bezwzględnej kary łącznej pozbawienia wolności poprzez obejmowanie nią warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwo popełnione przed 8 czerwca 2010 roku.

Wobec powyższego zakres zbiegu łączonych niniejszym wyrokiem kar wyznaczony jest wyrokami jednostkowymi: IX K 742/14/K, IX K 107/15/K i IX K 172/16/K – bez wyroku II K 1335/09/K, tj. zakres ten należało wyznaczyć według irrelevantnych z punktu widzenia kierunkowości (korzyści dla stron) zasad obowiązujących od 1 lipca 2015 r. z zachowaniem wszakże na mocy art. 4 § 1 kk obowiązującej przed 8 czerwca 2010 r. reguły niepogarszania sytuacji skazanego, czyli w tym przypadku reguły niezaostrażania wymiaru kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności o karę jednostkową orzeczoną z warunkowym zawieszeniem jej wykonania za przestępstwa popełnione przed 8 czerwca 2010 roku.

Co do poszczególnych rozstrzygnięć:

Orzekając wobec skazanego M. G. karę łączną dwóch lat i ośmiu miesięcy pozbawienia wolności w miejsce kar łącznych pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami: IX K 742/14/K, IX K 107/15/K i IX K 172/16/K (punkt I wyroku), Sąd miał na uwadze, że najsurowsza spośród wymierzonych skazanemu, a podlegających łączeniu (art. 85 § 2 kk) kar łącznych to kara 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, zaś suma wszystkich trzech kar łącznych (kary łączne były orzekane w każdym z wyroków jednostkowych obejmowanych niniejszym wyrokiem łącznym) to 3 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Orzekając zatem wobec skazanego karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, Sąd oparł się na zasadzie asperacji. Absolutnie nie było podstaw do połączenia kar na zasadzie absorpcji, jeśli zważyć na ponad roczny okres popełniania przestępstw, na atakowanie przez nie różnych kategorii dóbr prawnych, czy przede wszystkim na samą ilość przestępstw, co do których orzekano kary łączne obejmowane niniejszym wyrokiem łącznym (aż dziesięć). Jeśli przy tak dużej ilości przestępstw Sąd miałby orzekać karę łączną na zasadzie absorpcji, to byłby to niepożądany sygnał dla innych potencjalnych sprawców, że oto oplaca się seryjnie popełniać przestępstwa, bo i tak nie prowadzi to do zwiększenia kary. Z tych samych względów kara łączna ukształtowana na zasadzie absorpcji nie wywarłaby należytych skutków prewencyjnych względem niepoprawnego przecież skazanego. Z drugiej strony – mając właśnie na względzie potrzeby wychowawcze, które kara ma w stosunku do niego osiągnąć (art. 85a kk) – Sąd uznał, że nie zachodzi w niniejszej sprawie konieczność orzeczenia kary łącznej na zasadzie kumulacji. Zastosowanie tej wyjątkowo niekorzystnej zasady łączenia kar mogłoby wywołać u niestabilnego psychicznie skazanego nieprawidłowe przeświadczenie, że nieskuteczne i bezcelowe jest podejmowanie z jego strony inicjatyw dotyczących zmiany jego

sytuacji (wniosek o wydanie wyroku łącznego złożył sam skazany). A tymczasem skazany właśnie powinien postarać się zmienić swoją sytuację zwłaszcza poprzez poprawę swego zachowania – i połączenie kar na zasadzie asperacji w założeniu ma go do tego przedsięwzięcia zachęcić.

M. G. był tymczasowo aresztowany od 17 lipca do 6 sierpnia 2014 roku i od 21 sierpnia do 26 września 2014 roku w sprawie IX K 742/14/K, który to okres zaliczono mu na poczet kary orzeczonej tamtym wyrokiem (k. 26b), był też zatrzymany w dniu 3 października 2014 roku i tymczasowo aresztowany od 6 października 2014 roku do 6 marca 2015 roku w sprawie IX K 107/15/K, które to okresy zaliczono mu na poczet kary orzeczonej tamtym wyrokiem, był też zatrzymany w dniach 19, 20 i 21 kwietnia 2015 roku oraz w dniach 28 i 29 czerwca 2015 roku w sprawie IX K 172/16/K, które to okresy zaliczono mu na poczet kary orzeczonej tamtym wyrokiem. Nadto – będąc pozbawionym wolności od 24 lipca 2015 roku – odbył już większość kary orzeczonej wyrokiem IX K 107/15/K (k. 19). Mając to wszystko na uwadze, Sąd w punkcie II wyroku na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu wspomniane okresy pozbawienia wolności jak również okresy kar dotychczas odbytych a wymierzonych wyrokami obejmowanymi wyrokiem łącznym.

Pozostałe wyrzeczenia łączonych wyroków jednostkowych podlegają odrębnemu wykonaniu (punkt III wyroku). Dotyczyć to będzie np. rozstrzygnięć w przedmiocie kosztów sądowych, obowiązków naprawienia szkody czy przepadku dowodów rzeczowych.

Powyżej wyłożono, dlaczego zachodzi brak warunków do wydania wyroku łącznego co do wyroku II K 1335/09/K, w którym orzeczono karę łączną pozbawienia wolności przy zastosowaniu warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwa z sierpnia 2009 roku. Nie ma też możliwości objęcia wyrokiem łącznym pierwszego chronologicznie wyroku II K 1787/03/K. Zapadł on przed popełnieniem wszystkich kolejnych przestępstw, co wyłącza możliwość brania go pod uwagę przy orzekaniu kary łącznej według zasad sprzed 1 lipca 2015 roku (i tak nie stosowanych w niniejszej sprawie), a z kolei według zasad obowiązujących od 1 lipca 2015 roku (stosowanych w niniejszej sprawie) z uwagi na czas, który upłynął od zapadnięcia tego wyroku, został on już wykonany, więc nie podlega wykonaniu w rozumieniu art. 85 § 2 kk (k. 19). Toteż umorzono postępowanie w zakresie objęcia niniejszym wyrokiem łącznym wyroków jednostkowych o sygn. II K 1787/03/K i II K 1335/09/K (punkt IV wyroku).

Ponieważ brak informacji, by skazany posiadał majątek, lub dochody, Sąd zwolnił go od obowiązku uiszczenia wydatków związanych z wydaniem wyroku łącznego (punkt V wyroku).

Natomiast co do wyrzeczenia punktu IV wyroku o częściowym umorzeniu postępowania, wydatkami obciążono Skarb Państwa (punkt VI wyroku).

Sąd zasądził też od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy skazanego koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Sąd miał tu na uwadze, że obrońca udzielał obrony na jednym terminie rozprawy (a więc należało mu się 120 zł) i do tej kwoty należało dodać podatek VAT (punkt VII wyroku).

POUCZENIE

Apelację wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem do Sądu Okręgowego w Krakowie za pośrednictwem Sądu, który wydał zaskarżony wyrok.

Wcześniej wniesioną apelację można uzupełnić w terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem – do Sądu Okręgowego w Krakowie za pośrednictwem Sądu, który wydał zaskarżony wyrok.